

Introitus: „Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo.“ Lukášovo evangelium 19:10

„Panovník Hospodin dal mi jazyk učedníků, abych uměl zemdlého podpírat slovem. On mě probouzí každého jitra, probouzí mi uši, abych slyšel jako učedníci. Panovník Hospodin mi otevřel uši a já nevzdoruji ani neuhýbám nazpět. Nastavuji záda těm, kteří mě bijí, a své líce těm, kdo rvou mé vousy, neukrývám svou tvář před potupami a poplíváním. Panovník Hospodin je moje pomoc, proto nemohu být potupen, proto tvář svou nastavuji, jako kdyby byla z křemene, a vím, že nebudu zahanben. Blízko je ten, jenž mi zjedná spravedlnost. Kdo chce vést se mnou spory? Postavme se spolu! Kdo bude můj odpůrce na soudu? Ať ke mně přistoupí! Hle, Panovník Hospodin je moje pomoc.“ Izajáš 50:4-9

„Žijte v Kristu Ježíši, když jste ho přijali jako Pána. V něm zapustíte kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry, jak jste v ní byli vyučeni, znovu a znovu vzdávejte díky. Dejte si pozor, aby vás někdo nesvedl prázdňým a klamným filosofováním, založeným na lidských bájích, na vesmírných mocnostech, a ne na Kristu. V něm je přece vtělena všechna plnost božství; v něm jste i vy dosáhli plnosti. On je hlavou všech mocností a sil. V něm jste obřezáni obřízkou, která není udělána lidskou rukou; obřízka Kristova je odložením celého nevykoupeného těla. S Kristem jste byli ve křtu pohřbeni a spolu s ním také vzkříšeni vírou v Boha, jenž ho svou mocí vzkřísil z mrtvých. Když jste ještě byli mrtvi ve svých vinách a duchovně neobřezáni, probudil nás k životu spolu s ním a všechny viny nám odpustil. Vymazal dlužní úpis, jehož ustanovení svědčila proti nám, a zcela jej zrušil tím, že jej přibil na kříž. Tak odzbrojil a veřejně odhalil každou mocnost i sílu a slavil nad nimi vítězství.“ Koloským 2:6-15

Obřízka

Včera Církev bratrská v Praze ordinovala, pověřila (někdo by řekl vysvětila) šest nových služebníků ke službě slovem a svátostmi. Dva z nich znáte, Říšu Hrdého a Tomáše Kolmana (byl tady na praxi). Včera také biskup v Hradci Králové vysvětil dlouholetého litomyšlského jáhna Káju Dvořáka. Je knězem. Naši bratři kazatelé a Kája dostali svěřenou odpovědnost a otevřely se jim nové možnosti. Dostali povzbuzení a ujištění do své práce. Je zcela přirozené, že člověk postupně prochází životem a zraje. Tak životy těchto bratří dozrály k jiné práci. A je to tak s námi všemi. Dnes je to už i absolvování mateřské školy se šerpou. Odchod ze základní školy, maturita, státnice, osamostatnění od rodičů, rozloučení se svobodou a podobně... Dokonce objevujeme, doceňujeme a vracíme k životu staré přechodové rituály mužů či žen.

A před chvílkou jsme slyšeli žádost o křest. To je také přechodový rituál. Přechod? Odkud a kam? A o co se to vlastně jedná? Apoštol Pavel do Kolosis píše o křtu jako o obřízce, která není udělána lidskýma rukama. Znejistíme, když se v případě křtu mluví o ženě. Zklidní nás apoštolská slova, že jde o přechodový rituál, kterým dochází k odložení celého nevykoupeného těla, jak jsme to četli. Jak tomu rozumět?

Používáme biblické texty, které byly ve většině psány synům Abrahamovým, Izraelitům, Židům. Právě Abrahamovi Pán Bůh svěřil rituál, kterým byli muži narození v Abrahamově rodině připojováni k vyvolenému, pověřenému národu, který nesl svědeckou odpovědnost. Nestačilo jen narození. Potřebovali obřízku. Prosím, sestry, nepřestávejte poslouchat.

Jistě víte, že mužská obřízka není zvykem jen u Izraelitů.¹ Nicméně pro Izrael je důležitým přechodovým rituálem.² A Izrael až podnes přemýšlí, co se při obřízce vlastně děje.

Rabíni vysvětlují, že je to první z mužských iniciací (zasvěcení) a oddělení od maminky. Přesně tak, jak byla přefata pupeční šňůra porodní bábou v intimitě, tak je chlapec osmého dne obřezán uprostřed mužů rukou muže. Na klíně svého otce či jiného předka přijímá jméno, povinnosti i prá-

¹ O obřízce víme například v dávných dobách už u Egypťanů, některých afrických národů, v arabském světě...

² Viz: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1128998-nemecti-poslanci-obrizka-je-legalni>

va. Tak byl obřezán Jan Křtitel a také sám Pán Ježíš, aby by pak byl svojí mamince vrácen a oběma rodiči vychován.³

Ale je ještě jedno vysvětlení. Synek je při obřízce osloven textem z knihy Ezechielovy: „**Řekl jsem ti, když jsi ležela ve své krvi: Žij!**“ (Ezechiel 16:6) A chlapec, jak jste si jistě všimli, je osloven v ženském rodě. A to vysvětlení ženského oslovení je v tom, že se stává součástí nevěsty Beránkovy, dcery Izraelské - jak je tolikrát skrze proroky osloven Izrael. Mužský potomek dostává do své ryze mužské identity něco ženského. Obřízka je chlapcův život otevřen vůči Bohu i lidem. Má zkrvažené veřejí svého obydlí, jako Izraelité poslední den v Egyptě při oběti beránkově. Má v sobě prostor, vždycky v něm bude něco chybět a synek nikdy nebude úplným. Obřízka se říká *brit mila*, znamená smlouvy. Sám Abram získal do středu svého jména písmenko *ha*, které jej rozdělilo. A teď Abraham! A při uzavření té smlouvy s Hospodinem rozdělil těla zvířat a měl rozdělil i své srdce, aby mohl přijít Hospodin. (Genesis 15) My říkáme *uzavřít* smlouvu, ale hebrejšina o tomtéž říká *rozříznout*, rozdělil smlouvu.⁴

Opustíme lidský klín. Obřízka má širší význam: Mojžíš potřeboval obřezat své rty (Exodus 6:12 a 30). Zdálo se mu, že není schopen důvěryhodně mluvit se svými lidmi a faraonem.⁵ Bible mluví o obřízce srdce (Jeremjáš 4:3n),⁶ o obřízce uší. (Jeremjáš 6:9n)⁷ Otevřít rty a srdce, otevřít uši znamená otevřít a naslouchat Bohu a lidem. A tady už můžeme rozumět apoštolu Pavlovi, když do Kolosis mluví o obřízce, jako odložení celého nevykoupěného těla.

První dva muži evangelia, Pán Ježíš a před ním i Jan Křtitel, byli jako synové Izraele řádně osmého dne obřezáni, jak nám zapsal evangelista Lukáš (2:21 a 1:58). Četli jsme o nich jako o služebnících Hospodinových, že dostali jazyk služebníků, sám Hospodin jim otevřel uši (Žalm 40:7)⁸

A tady jsem u křtu. Co se v něm děje, ještě jednou se ptám!?

1. Nejdříve z pohledu těch kteří křtí, tedy církve, která křtem zapojuje do Kristova těla nové učedníky Ježíše Krista:
 - Hlídejte si otevřený prostor pro Hospodina i pro lidi. Nevzpírejte se, jako služebník Hospodinův ze čteného textu, a sami se otevírejte jako Abram - jež je Abra-ha-mem všem, kteří si říkají na vaši adresu: „Ha, on věří, to je něco podezřelého, je máklej!“ A nebo naopak: „Ha, je zajímavý!“ Ale i těm, kteří vás rozdírají výsměchem „Ha, ha, ha!“ On věří!?“ Neutíkejme z diskusí, z nepříjemných věcí. Třeba se musíme ještě sami poučit
 - Nevtažujte nové lidi do rodin, nezavazujte si je familiérně jako svoje děti. Nejsou jimi! To je iluze. Nprovazujte církev do společných firem. To vše je třeba rozřezat. To bude pokání! Noví lidé jsou Kristovi a my je provázíme tak, aby mohli odejít, aby určitě vyšli a nevázali se na nás

³ „Někteří komentátoři vyzdvihují myšlenku, že cílem obřízky je oddělit pohlaví a vyjasnit status chlapce, který vzešel ze ženy. Jako by byl chlapec i mimo tělo nasáklý pozůstatky ženského světa, kterých je nutno se zbavit a odříznout je. Předkožka se vnímá - jak je tomu i v dalších kulturách - jako prvek ženské anatomie, jakási blána „vaginizující“ žalud, již se muž musí zbavit.“ (Jak rabíni dělají děti, Delphine Horwilleurová, Garamond, 2019, str 40nn)

⁴ Jak rabíni dělají děti, Delphine Horwilleurová, Garamond, 2019, str 42nn)

⁵ „Mojžíš Hospodinu namítl: „Když mi nenaslouchají Izraelci, jak by mě poslechl farao! Nejsem způsobilý mluvit.“ hebrejsky jsem *neobřezaných rtů* (Exodus 6:12)

⁶ „Toto praví Hospodin mužům judským i jeruzalémským: „Zorejte si úhor, nesejte do trní! Obřezte se kvůli Hospodinu, obřezte svá neobřezaná srdce, mužové judští, obyvatelé Jeruzaléma, aby mé rozhořčení nevyšlo jako oheň a nehořelo a nikdo by je neuhasil, a to pro vaše zlé skutky...“ (Jeremjáš 4:3n)

⁷ „Toto praví Hospodin zástupů: „Jako vinici ať paběrkují pozůstatek Izraele. Jako vinař vlož znovu svou ruku na úponky.“ Ke komu mám mluvit, koho varovat, aby to slyšel? Hle, jejich uši jsou neobřezané, nemohou tomu věnovat pozornost. Hle, Hospodinovo slovo je jim potupou, nelíbí se jim.“ (Jeremjáš 6:9n)

⁸ „Obětní hod ani oběť přídavnou sis nepřál, nýbrž protesals mi uši...“ (Žalm 40:7)

- Kdosi řekl: Nedělejte matrojšky. To jsou ty duté dřevěné panenky, které jsou poskládány a uzavřeny do sebe. Ještě nedávno jich byla plná Praha; doslova jsme se jimi nechali zamorit. Jako by nám někdo vnucoval, že takhle je to správně, když ta další kopie lidství je vždy menší a menší. Křesťanství se ale nešíří kopírováním věrouky a zvyků. Jako ty židovské matky předávají syny, třeba s pláčem, nechme jít i ty, kterým jsme posloužili, a požehnejme jim

2. A teď z pohledu těch, kteří žádají o křest a čekají přechodový rituál:

- Křtem se otevíráš vůči Bohu a necháváš jej procházet středem svého života jako Abraham, Pán Bůh rozděluje tvůj život, tvůj původ - jsi nyní Adéla Kristus Mačátová. Tak se posadil do tvého jména, do tvého soukromí, do tvých radostí a otevřel tě, udělal v tobě místo pro další lidi. Jen ten, kdo je oddělen, může být spojen - říkáme si při každé svatbě muže a ženy.
- Tak se při křtu nedá nemluvit o církvi. Kristus propojuje, odříkáš se života Bez Boha a necháš se spojit s jinými - vlastně cizími lidmi. To je otevřená budoucnost! Křtem přijímáme do společenství sboru, ale jsme připraveni tě předat jinam. Kde všude tě můžeme za pár let najít, na jaké adrese budeš - jen Bůh to ví...
- Společně se společenstvím učedníků, s církví, s námi - se otevíráš světu. Za to okolí nese odpovědnost. Křtem ti pomáháme, ujišťujeme tě, stojíme za tebou a povzbuzujeme tě. Tak jako těch šest (a více) nových služebníků evangelia vysíláme. Nemáš se zadířit ve zbytečných věroučných sporech a napětích. Máš nést evangelium svým příkladem